

Aula ym.: Opintotukijärjestelmän uudistamisesta*Eduskunnalle*

Opintotukijärjestelmä on vanhentunut ja kii-reellisesti uudistettava. Järjestelmä ei enää ta-kaa opiskelijoiden perusturvaa opintojen aika-na. Viime vuosina opiskelijat ovat kattaneet puuttuvaa toimeentuloa ansiotöillä, mutta ta-loudellisten suhdanteiden heikentyessä tämäkin on vaikeutunut. Opiskelijoiden osuus toimeen-tulotuen hakijoista on tuntuvasti kasvanut.

Nykyinen opintotuki perustuu pankkilainoi-tukseen. Järjestelmä on luotu aikana, jolloin rahamarkkinoiden toimintaedellytykset ja -ta-vat olivat toiset kuin nykyisin. Opintotukijär-jestelmä on herkkä rahamarkkinoilla tapahtu-ville muutoksille: opintolainan korko on nous-sut vuosina 1988—1990 6,75 %:sta 9,75 %:iin, ja tänä vuonna on jälleen odotettavissa uusi ko-ron nosto. Pankkien jatkuva tyytymättömyys opintolainojen korkotasoon on tuntuvasti han-kaloittanut opintolainojen saantia. Lainansaant-i on usein ollut mm. vanhempien pankkisuh-teista riippuvainen.

Valtion korkotuesta huolimatta opiskeluai-kaiset korot pienentävät merkittävästi opiskeli-jan käytettäväksi jäävää opintotukea. Valmis-

tumisen jälkeen velkataakka on raskas. Esim. vuosina 1984—91 opiskelleen korkeakouluopis-kelijan seitsemän vuoden maksimilainakertymä on jo lähes 94 000 markkaa. Lainamäärien ja koron kasvu on johtanut monet vastavalmistu-neet tilanteeseen, jossa opintolainan takaisin-maksu on ylivoimaista: valtion takausvastuut kasvoivat 60 % vuonna 1990.

Opintotukijärjestelmän kokonaisuudistus on käynnistettävä jo vuoden 1992 budjetissa. Uudistuksen pohjana voidaan käyttää selvitys-mies Eero Kurrin raporttia. Tavoitteena tulee kuitenkin olla opiskelijan perustoimeentulon turvaaminen opintorahan avulla eli täyden kan-saneläkkeen suuruinen opintoraha.

Edellä olevan perusteella ehdotamme kun-nioittavasti eduskunnan hyväksyttäväksi toivo-muksen,

että hallitus ryhtyisi toimiin valtion vuoden 1992 tulo- ja menoarvioesityk-sen laadinnan yhteydessä opintotukijär-jestelmän uudistamiseksi ja varaisi uudistukseen tarvittavat määrärahat.

Helsingissä 19 päivänä huhtikuuta 1991

Maria Kaisa Aula
Hannele Pokka
Helmi Morri
Aino Suhola
Markku Laukkanen
Armas Komi
Mauri Pekkarinen
Kauko Juhantalo
Sirkka-Liisa Anttila
Seppo Kääriäinen

Tytti Isohookana-Asunmaa
Raimo Liikkanen
Jukka Vihriälä
Pekka Viljanen
Tuula Kuittinen
Timo Järvilahti
Maija-Liisa Lindqvist
Kalevi Mattila
Aapo Saari
Matti Vanhanen
Markku Rossi

Olli Rehn
Pauli Saapunki
Lasse Näsi
Markku Vuorensola
Timo E. Korva
Matti Väistö
Eeva Kuuskoski
Paavo Väyrynen
Mirja Ryyänen
Juha Korkea-aho